

Finančné riaditeľstvo SR

3/MD/2023/MP

Metodický pokyn k miestnemu poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (vážený množstvový zber)

podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

Obsah:

Úvod

1. diel Určenie sadzby poplatku a preddavku na poplatok (§ 78)
2. diel Určenie poplatku (§ 79)
3. diel Určenie poplatku za vážený množstvový zber komunálneho odpadu (§ 79a)
 1. oddiel Výpočet preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu (§ 79a ods. 1)
 2. oddiel Zúčtovanie preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu (§ 79a ods. 5 a 6)
4. diel Vyrubenie poplatku a splatnosť (§ 81)
5. diel Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. novembra 2022 (§ 104n)

Úvod

- (1) Metodický pokyn reaguje na zákon č. 335/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona“). Novela zákona, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. novembra 2022, primárne upravuje možnosť určenia miestneho poplatku za komunálne odpady, ktorých zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.
- (2) Cieľom metodického pokynu je zabezpečiť jednotný postup pri výpočte a určení poplatku za vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z. z.“) upravuje miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „poplatok“) v § 77 až § 83.
- (3) Spôsob určenia poplatku ostáva naďalej na rozhodnutí obce, ktorá môže na svojom území zaviesť:
 - paušálny poplatok za osobu a kalendárny deň alebo za osobu a kalendárny rok,

- poplatok za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu,
 - poplatok za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu,
 - poplatok za vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
 - poplatok za vážený množstvový zber komunálneho odpadu.
- (4) Spôsoby určenia poplatku môžu byť rôzne v jednotlivých častiach obce podľa § 17a zákona č. 582/2004 Z. z., ale aj pre poplatníkov bývajúcich, užívajúcich alebo sídliačich v určitých druhoch nehnuteľností. Spôsob určenia poplatku závisí od zavedeného systému, príp. systémov zberu komunálneho odpadu v obci.

1. diel Určenie sadzby poplatku a preddavku na poplatok (§ 78)

- (5) Zákon č. 582/2004 Z. z. upravuje sadzbu poplatku podľa zavedeného systému zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu v § 78. Obec ustanovuje sadzby poplatku pre:
- paušálny poplatok za osobu a kalendárny deň, prípadne kalendárny rok,
 - nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu,
 - nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a
 - vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu.
- (6) Ods. 1 uvedeného ustanovenia upravuje rozpätie sadzieb poplatku pre zavedený systém zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu na pokrytie nákladov obce na zber a likvidáciu odpadu nasledovne:
- a) paušálne za osobu a kalendárny deň v sume najmenej 0,02 eura a najviac 0,2 eura; obec môže paušálnu sadzbu poplatku vyjadriť aj v sume za kalendárny rok,
 - b) za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov, ak v obci nebol zavedený vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
 - c) za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov, ak v obci bol zavedený vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
 - d) za vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden kilogram drobných stavebných odpadov.

Poznámka

Ak obec ustanoví vo všeobecne záväznom nariadení sadzbu paušálneho poplatku v sume za osobu a kalendárny rok, takáto sadzba môže byť v rozsahu od 7,3 eura (0,02 x 365, prípadne 366 dní) po 73 eur (0,2 x 365, prípadne 366 dní).

- (7) Novelou zákona sa do ustanovenia § 78 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. doplnilo slovo „predpokladaných“ z dôvodu, že v čase prijímania a schvaľovania všeobecne záväzného nariadenia k poplatku obec ešte nepozná sumu skutočných priemerných ročných nákladov na zabezpečenie činnosti nakladania s odpadmi vrátane nákladov súvisiacich so zabezpečovaním zberných nádob a kompostovacích zásobníkov. Zákon ustanovuje rozpätie sadzieb tak, že sadzba poplatku nesmie byť vyššia ako súčet predpokladaných priemerných nákladov obce na zabezpečenie činností nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi vrátane nákladov súvisiacich so zabezpečením kompostovacích zásobníkov a zberných nádob pripadajúcich na jeden liter, dm³ alebo kilogram týchto odpadov (pri množstvovom zbere) alebo pripadajúcich na priemerné množstvo komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov vytvorených jedným poplatníkom v obci za jeden kalendárny deň; ak obec zabezpečuje zhodnocovanie týchto odpadov, náklady sa musia znížiť o výnosy obce zo zhodnotenia. Doplnením slova „predpokladaných“ sa spresnilo, že obec nielen spočíta skutočné náklady posledného známeho kalendárneho roku, ale do predpokladaných priemerných nákladov už započíta aj ich prípadne zmeny, napr. z dôvodu zvyšovania faktúr za odvoz komunálneho odpadu zbernou spoločnosťou, zmenou poplatkov za skládkovanie odpadu, predpokladanou zmenou vyprodukovaného množstva komunálneho odpadu (napr. podľa zmeny počtu zberných nádob a pod.) alebo predpokladanou zmenou množstva vytriedeného odpadu poplatníkmi.

- (8) V prípade váženého množstvomého zberu komunálneho odpadu sa všeobecne záväzným nariadením neurčuje sadzba poplatku na zdaňovacie obdobie tak, ako pri ostatných systémoch zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, ale ustanovuje sa sadzba preddavku na poplatok, z ktorého sa určí preddavok na poplatok a ktorý sa po uplynutí zdaňovacieho obdobia zúčtuje. Ak obec zavedie systém váženého množstvomého zberu komunálneho odpadu, sadzba preddavku na poplatok sa použije len pri výpočte preddavkov na poplatok v zdaňovacom období, počas ktorého sa vážený množstvomý zber vykonáva. V zmysle § 78 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. obec určí všeobecne záväzným nariadením sadzbu preddavku na poplatok v rozmedzí od 0,01 eura do 0,2 eura za jeden kilogram, liter alebo dm³ komunálnych odpadov.
- (9) Keďže poplatok je obligatórnym poplatkom, ak obec neustanoví všeobecne záväzným nariadením sadzbu poplatku alebo sadzbu preddavku na poplatok podľa vyššie uvedených ustanovení, uplatní sa dolná hodnota sadzby paušálneho poplatku podľa § 78 ods. 1 písm. a), t. j. 0,02 eura za osobu a kalendárny deň.

2. diel Určenie poplatku (§ 79)

- (10) Obec môže mať na svojom území alebo v časti obce alebo pre poplatníkov obývajúcich alebo užívajúcich určité druhy nehnuteľností alebo sídliačov v určitých druhoch nehnuteľností zavedené rôzne systémy zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu a podľa toho môže byť správcom poplatku určený poplatok rôzne.

Paušálny poplatok

- (11) V prípade určenia paušálneho poplatku môže obec určiť poplatok za osobu a kalendárny deň alebo za osobu a kalendárny rok. Spôsob výpočtu paušálneho poplatku je upravený v § 79 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. a je možné ho vypočítať nasledovnými spôsobmi v závislosti od osoby poplatníka:
- a) ako súčin sadzby poplatku a počtu kalendárnych dní v zdaňovacom období, počas ktorých má alebo bude mať poplatník (fyzická osoba) podľa § 77 ods. 2 písm. a) v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo počas ktorých nehnuteľnosť užíva alebo je oprávnený ju užívať; ak obec určila paušálnu sadzbu poplatku v sume za kalendárny rok, vo výpočte sa použije jej pomerná časť podľa počtu kalendárnych dní poplatkovej povinnosti v zdaňovacom období,
 - b) súčin sadzby poplatku, počtu kalendárnych dní v zdaňovacom období a ukazovateľa dennej produkcie komunálnych odpadov, ak ide o poplatníka (právnická osoba alebo podnikateľ) podľa § 77 ods. 2 písm. b) alebo písm. c); ak obec určila paušálnu sadzbu poplatku v sume za kalendárny rok, vo výpočte sa použije jej pomerná časť podľa počtu kalendárnych dní poplatkovej povinnosti v zdaňovacom období.

Poplatok za nevážený množstvomý zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu

- (12) Poplatok za nevážený množstvomý zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu sa vypočíta ako súčin sadzby poplatku, frekvencie odvozov a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

Poplatok za nevážený množstvomý zber komunálneho odpadu

- (13) Tak ako v predchádzajúcom prípade, aj v prípade poplatku za nevážený množstvomý zber komunálneho odpadu sa poplatok vypočíta ako súčin sadzby poplatku, frekvencie odvozov a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálneho odpadu.

Poplatok za vážený množstvomý zber drobného stavebného odpadu

- (14) Poplatok za vážený množstvomý zber drobného stavebného odpadu sa vypočíta ako súčin sadzby poplatku a odváženého množstva drobného stavebného odpadu v kilogramoch.

3. diel Určenie poplatku za vážený množstvomý zber komunálneho odpadu (§ 79a)

- (15) Poplatok za vážený množstvomý zber komunálneho odpadu je upravený osobitne v § 79a zákona č. 582/2004 Z. z. Uvedené ustanovenie definuje výpočet preddavku na poplatok a postup, akým obec zúčtuje uhradené preddavky na poplatok so skutočnými nákladmi obce na vážený množstvomý zber komunálneho odpadu.

1. oddiel Výpočet preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu (§ 79a ods. 1)

- (16) Ak obec zaviedla na celom území, v jednotlivjej časti obce, v jednotlivom katastrálnom území alebo pre poplatníkov obývajúcich alebo užívajúcich určité druhy nehnuteľností alebo sídliačov v určitých druhoch nehnuteľností vážený množstvový zber komunálneho odpadu, určí v zdaňovacom období preddavok na poplatok. Preddavok na poplatok sa vypočíta ako súčin sadzby preddavku na poplatok, frekvencie odvozov a nosnosti alebo objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva.

Príklad č. 1

Obec zaviedla na celom svojom území vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Vo všeobecne záväznom nariadení určila sadzbu preddavku na poplatok v sume 0,02 € za jeden kilogram komunálnych odpadov a frekvenciu odvozov 2x týždenne (104 odvozov ročne). Výška preddavku na poplatok v prípade poplatníka, ktorý užíva zbernú nádobu s nosnosťou 100 kg, sa určí nasledovne:

$PP = PP_S \times FO \times ZN$, pričom:

PP – Preddavok na poplatok

PP_S – Sadzba preddavku na poplatok

FO – Frekvencia odvozov

ZN – Nosnosť/objem zbernej nádoby

$PP = 0,02$ (€ za jeden kilogram komunálnych odpadov) $\times 104$ (frekvencia odvozov za 1 rok) $\times 100$ (kg nosnosť zbernej nádoby) = 208 €.

V uvedenom prípade obec vyrubí rozhodnutím preddavok na poplatok na celé zdaňovacie obdobie v sume 208 eur.

Príklad č. 2

Obec zaviedla v jednotlivjej časti obce (sídlistku) vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Sadzbu preddavku na poplatok určila v sume 0,013 € za jeden liter komunálnych odpadov a frekvenciu odvozov 1x za 14 dní (26 odvozov ročne). Aká je výška preddavku na poplatok pre každého z 8 poplatníkov, ktorí užívajú zbernú nádobu s objemom 1100 l?

$PP = PP_S \times FO \times ZN$

$PP = 0,013$ (€ za jeden liter komunálnych odpadov) $\times 26$ (frekvencia odvozov) $\times 1100$ (l, objem zbernej nádoby) = 371,80 €.

V uvedenom prípade obec vyrubí rozhodnutím každému poplatníkovi preddavok na poplatok na celé zdaňovacie obdobie v sume 46,47 € ($371,80 \text{ €} : 8 \text{ poplatníkov} = 46,475$).

Poznámka

Pri vyrubení preddavku na poplatok obec zaokrúhli výslednú sumu na eurocenty nadol.

2. oddiel Zúčtovanie preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu (§ 79a ods. 5 a 6)

- (17) Obec po skončení zdaňovacieho obdobia zúčtuje uhradené preddavky na poplatok so skutočnými nákladmi obce na vážený množstvový zber komunálneho odpadu a nárokmi na zníženie a odpustenie poplatku podľa § 83 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. Podľa uvedeného ustanovenia obec môže znížiť alebo odpustiť poplatok poplatníkovi, ktorým je:

- fyzická osoba v hmotnej núdzi,
- fyzická osoba staršia ako 62 rokov,
- držiteľ preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- držiteľ preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom,
- prevažne alebo úplne bezvládna fyzická osoba alebo
- poplatníkovi, ktorý preukáže, že vytriedil určený podiel zložiek komunálneho odpadu.

- (18) V prípade poplatníka, ktorý presiahol vekovú hranicu 62 rokov alebo vekovú hranicu určenú všeobecne záväzným nariadením (obec môže túto vekovú hranicu zvýšiť), považuje sa nárok za uplatnený dosiahnutím takto ustanovenej alebo určenej vekovej hranice poplatníka.
- (19) Zníženie alebo odpustenie poplatku pre poplatníka, ktorý sa nezdržiaval na území obce viac ako 90 dní, sa pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu neuplatní, pretože nezdržiavanie sa na území obce je premietnuté do množstva vyprodukovaného komunálneho odpadu (solidárna zodpovednosť), ktoré sa ukladá do určenej zbernej nádoby, ktorá podlieha váženiu pri jej vyprázdňovaní zberným vozidlom.
- (20) Obec má pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu povinnosť viesť evidenciu skutočného odváženého množstva komunálneho odpadu vyjadreného v kilogramoch za každé zdaňovacie obdobie a za každú zbernú nádobu, ktorá je zapojená do systému váženého množstvového zberu komunálneho odpadu.
- (21) Pri zúčtovaní preddavku na poplatok obec vychádza zo všetkých nákladov, ktoré súvisia s činnosťami a nákladmi podľa § 77 ods. 1 a 9 zákona č. 582/2004 Z. z. (ďalej len „náklady obce na činnosti nakladania s odpadom“).

Zúčtovanie preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu zavedenom v celej obci (§ 79a ods. 5)

- (22) Ak je zavedený vážený množstvový zber komunálneho odpadu na celom území obce, obec postupuje pri zúčtovaní preddavku na poplatok nasledovne:
- zistí skutočné jednotkové náklady obce na činnosti nakladania s odpadom ako podiel sumy všetkých nákladov súvisiacich s činnosťami nakladania s odpadom, ktoré obci vznikli, a odváženého množstva komunálneho odpadu v kilogramoch za všetky zberné nádoby v obci v príslušnom zdaňovacom období.
 - Obec ďalej vypočíta skutočné náklady na každú zbernú nádobu ako súčin skutočných jednotkových nákladov obce na činnosti nakladania s odpadom a skutočného odváženého množstva komunálneho odpadu vyjadreného v kilogramoch za zbernú nádobu, ktorá je zapojená do systému váženého množstvového zberu komunálneho odpadu.
 - Výsledná suma v eurách sa vydolí počtom poplatníkov, ktorí užívajú zbernú nádobu, a zohľadnia sa nároky na zníženie a odpustenie poplatku podľa § 83 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. za predpokladu ich splnenia poplatníkom.
 - Následne sa suma podľa predchádzajúcej vety za každého poplatníka porovná so sumou zaplateného preddavku na poplatok. Ak skutočné náklady na poplatníka prevyšujú sumu zaplateného preddavku na poplatok poplatníkom, vzniká záporný rozdiel na poplatku. Naopak, ak suma zaplateného preddavku na poplatok poplatníkom prevyšuje sumu skutočných nákladov na poplatníka, vzniká kladný rozdiel na poplatku. Vzniknutý kladný rozdiel na poplatku sa použije na úhradu preddavku na poplatok v bežnom zdaňovacom období.
- (23) Ak suma kladného rozdielu na poplatku prevýši sumu preddavku na poplatok na bežné zdaňovacie obdobie, obec vráti na základe žiadosti poplatníka kladný rozdiel na poplatku do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti (§ 98a ods. 4).

Príklad č. 3

Obec zaviedla na celom svojom území vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Vo všeobecne záväznom nariadení určila sadzbu preddavku na poplatok v sume 0,08 € za jeden kilogram komunálnych odpadov a frekvenciu odvozov 1x za 14 dní (26 odvozov ročne). Štyrom poplatníkmi, ktorí užívajú zbernú nádobu s nosnosťou 100 kg, bol v príslušnom zdaňovacom období vyrubený preddavok na poplatok v sume 52 € (spolu 208 €) a v zbernej nádobe bolo odvážených spolu 1 144 kg odpadu. Obec vypočítala všetky náklady obce na činnosti nakladania s odpadom na príslušné zdaňovacie obdobie v sume 90 000 € a zaevidovala 550 000 kg komunálneho odpadu za všetky zberné nádoby v obci. Ako bude obec postupovať pri zúčtovaní preddavku na poplatok?

Skutočné jednotkové náklady obce na činnosti nakladania s odpadom v eurách = 90 000 € (suma všetkých nákladov súvisiacich s činnosťami nakladania s odpadom) : 550 000 kg (odvážené množstvo komunálneho odpadu za všetky zberné nádoby) = 0,16363 €/kg.

Skutočné náklady na každú zbernú nádobu = 0,16363 €/kg (skutočné jednotkové náklady obce na činnosti nakladania s odpadom) x 1 144 kg (skutočne odvážené množstvo komunálneho odpadu za zbernú nádobu) = 187,19272 € na zbernú nádobu.

Výsledná suma prepočítaná na každého poplatníka = 187,19272 € (skutočné náklady na každú zbernú nádobu) : 4 (počet poplatníkov, ktorí užívajú zbernú nádobu) = 46,798 €

Poznámka:

Pri výpočte skutočných jednotkových nákladov obce na činnosti nakladania s odpadom a skutočných nákladov na každú zbernú nádobu sa z dôvodu presnosti výpočtu výsledok zaokrúhľuje minimálne na 4 desatinné miesta. Výslednú sumu, ktorú obec vyrubí poplatníkovi je možné považovať za poplatok, ktorý sa zaokrúhľuje podľa § 101 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. na eurocenty nadol, t. j. na sumu 46,79 €.

V uvedenom prípade bol každému poplatníkovi v zdaňovacom období vyrubený preddavok na poplatok v sume 52 €, ktorý v celej výške uhradili. Ak zaplatený preddavok na poplatok prevyšuje sumu skutočných nákladov na poplatníka, vzniká kladný rozdiel na poplatku a obec použije tento rozdiel (52 € - 46,79 € = 5,21 €) na úhradu preddavku na poplatok v bežnom zdaňovacom období.

Príklad č. 4

Obec zaviedla na celom svojom území vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Správca poplatku vyrubil poplatníkovi preddavok na poplatok v sume 52 € a v zbernej nádobe, ktorú poplatník používal spolu s ďalšími štyrmi poplatníkmi, bolo v zdaňovacom období odvážených 1 144 kg odpadu. Obec vypočítala všetky náklady súvisiace s činnosťami nakladania s odpadom na príslušné zdaňovacie obdobie v sume 90 000 € a zaevidovala 550 000 kg komunálneho odpadu za všetky zberné nádoby v obci. Ako bude obec postupovať pri zúčtovaní preddavku na poplatok, ak poplatník zaplatil preddavok na poplatok v nižšej sume (26 €) alebo nezaplatil vôbec?

Pri výpočte skutočných nákladov na každú zbernú nádobu bude obec postupovať rovnako ako v príklade č. 3, t. j. skutočné náklady na poplatníka sú v sume 46,79 €.

Skutočné náklady na poplatníka obec porovná so sumou zaplateného preddavku na poplatok. Ak sú skutočné náklady na poplatníka v sume 46,79 € a poplatník zaplatil preddavok na poplatok len v sume 26 €, vzniká záporný rozdiel na poplatku (26 € - 46,79 € = - 20,79 €). V uvedenom prípade obec vyrubí záporný rozdiel na poplatku v sume 20,79 € rozhodnutím spolu s preddavkom na poplatok na bežné zdaňovacie obdobie. Vyrubený preddavok na poplatok spolu so záporným rozdielom na poplatku po zúčtovaní preddavku na poplatok sú splatné do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Ak poplatník nezaplatí preddavok na poplatok vôbec, obec postupuje rovnako ako v predchádzajúcom odseku, t. j. vyrubí záporný rozdiel na poplatku, v tomto prípade v sume 52 € spolu s preddavkom na poplatok na bežné zdaňovacie obdobie.

- (24) Ak poplatník nezaplatí preddavok na poplatok v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane, správca dane vyrubí poplatníkovi úrok z omeškania.

Príklad č. 5

Obec zaviedla na celom svojom území vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Správca poplatku vyrubil poplatníkovi preddavok na poplatok v sume 104 €, ktorý bol v celej sume zaplatený. V zbernej nádobe s nosnosťou 50 kg, ktorú poplatník používal, bolo v zdaňovacom období odvážených 100 kg odpadu. Obec vypočítala všetky náklady na činnosti nakladania s odpadom na príslušné zdaňovacie obdobie v sume 90 000 € a zaevidovala 550 000 kg komunálneho odpadu za všetky zberné nádoby v obci. Skutočné jednotkové náklady na každú zbernú nádobu sú v sume 0,16363 €/kg. V nasledujúcom zdaňovacom období obec

poplatníkovi znížila frekvenciu odvozov a vyrubila preddavok na poplatok v sume 52 €. Ako bude obec postupovať pri zúčtovaní preddavku na poplatok?

V uvedenom prípade obec vypočítala skutočné náklady na poplatníka v sume 16,363 € (100 kg odváženého odpadu x skutočné jednotkové náklady na zbernú nádobu 0,16363 €/kg). Pretože poplatník zaplatil preddavok na poplatok 104 € a jeho skutočné náklady boli v sume 16,363 €, vzniká kladný rozdiel na poplatku $104 \text{ €} - 16,363 \text{ €} = 87,637 \text{ €}$. Obec časť kladného rozdielu použije na úhradu preddavku na poplatok v bežnom zdaňovacom období, t. j. 52 €. Pretože suma kladného rozdielu na poplatku prevyšuje sumu preddavku na poplatok ($87,637 \text{ €} - 52 \text{ €} = 35,637 \text{ €}$), na zvyšnú časť kladného rozdielu (35,637 €) uplatní postup v zmysle § 98a ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. a na základe žiadosti poplatníka vráti preplatok na poplatku do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti.

Zúčtovanie preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu zavedenom v jednotlivých častiach obce, v jednotlivom katastrálnom území obce, alebo len pre niektorých poplatníkov obývajúcich alebo užívajúcich určité druhy nehnuteľností alebo sídliačich v určitých druhoch nehnuteľností (§ 79a ods. 6)

- (25) Ak je zavedený vážený množstvový zber komunálneho odpadu len v jednotlivých častiach obce podľa § 17a zákona č. 582/2004 Z. z., v jednotlivom katastrálnom území obce alebo len pre niektorých poplatníkov obývajúcich alebo užívajúcich určité druhy nehnuteľností alebo sídliačich v určitých druhoch nehnuteľností, obec postupuje pri zúčtovaní preddavku na poplatok nasledovne:
- zistí skutočné jednotkové náklady obce na činnosti nakladania s odpadom ako podiel sumy všetkých nákladov súvisiacich s činnosťami nakladania s odpadom, ktoré obci vznikli a celkového vyprodukovaného komunálneho odpadu v obci v príslušnom zdaňovacom období.
 - Obec ďalej vypočíta skutočné náklady na každú zbernú nádobu zapojenú do systému váženého množstvového zberu komunálneho odpadu ako súčin skutočných jednotkových nákladov obce na činnosti nakladania s odpadom a skutočného odváženého množstva komunálneho odpadu vyjadreného v kilogramoch za zbernú nádobu, ktorá je zapojená do systému váženého množstvového zberu komunálneho odpadu.
 - Výsledná suma v eurách sa vydelením počtom poplatníkov, ktorí užívajú zbernú nádobu a zohľadnia sa nároky na zníženie a odpustenie poplatku podľa § 83 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. za predpokladu ich splnenia poplatníkom.
 - Následne sa suma podľa predchádzajúcej vety za každého poplatníka porovná so sumou zaplateného preddavku na poplatok. Ak skutočné náklady na poplatníka prevyšujú sumu zaplateného preddavku na poplatok poplatníkom, vzniká záporný rozdiel na poplatku. Naopak, ak suma zaplateného preddavku na poplatok poplatníkom prevyšuje sumu skutočných nákladov na poplatníka, vzniká kladný rozdiel na poplatku. Vzniknutý kladný rozdiel na poplatku sa použije na úhradu preddavku na poplatok v bežnom zdaňovacom období.
- (26) Rovnako ako pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu zavedenom v celej obci, ak suma kladného rozdielu na poplatku prevyší sumu preddavku na poplatok na bežné zdaňovacie obdobie, obec vráti na základe žiadosti poplatníka kladný rozdiel na poplatku do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti (§ 98a ods. 4).

Príklad č. 6

Obec zaviedla na jednej zo svojich ulíc vážený množstvový zber komunálneho odpadu. Vo všeobecne záväznom nariadení určila sadzbu preddavku na poplatok v sume 0,025 € za jeden liter komunálnych odpadov a frekvenciu odvozov na 1x za 14 dní (26 odvozov ročne). Poplatník užíva zbernú nádobu s objemom 100 l a v zbernej nádobe bolo odvážených spolu 308 kg odpadu. Obec vypočítala všetky náklady na činnosti nakladania s odpadom na príslušné zdaňovacie obdobie v sume 84 000 € a zaevidovala 430 000 kg komunálneho odpadu za všetky zberné nádoby v obci, ktoré sú zapojené do systému váženého množstvového zberu. Ako bude obec postupovať pri určení preddavku na poplatok a následne pri jeho zúčtovaní?

Obec určí preddavok na poplatok ako $PP = PP_s \times FO \times ZN$
 $PP = 0,025 \text{ €/l} \times 26 \text{ odvozov} \times 100 \text{ l} = 65 \text{ €}$

Pri zúčtovaní preddavku na poplatok správca poplatku postupuje nasledovne:

Skutočné jednotkové náklady obce na činnosti nakladania s odpadom = 84 000 € (suma všetkých nákladov na činnosti nakladania s odpadom) : 430 000 kg (celkové vyprodukované množstvo odpadu v obci) = 0,19534 €/kg.

Skutočné náklady na každú zbernú nádobu zapojenú do systému váženého množstvomého zberu komunálneho odpadu = 0,19534 €/kg (skutočné jednotkové náklady obce na činnosti nakladania s odpadom) x 308 kg (skutočne odvážené množstvo komunálneho odpadu za zbernú nádobu) = 60,16472 €.

Výsledná suma sa ďalej vydeli počtom poplatníkov, ktorí užívajú zbernú nádobu. V uvedenom prípade zbernú nádobu užíva len jeden poplatník, takže výsledná suma poplatku po zaokrúhlení je 60,16 €.

Poplatníkovi bol v zdaňovacom období vyrubený preddavok na poplatok v sume 65 €, ktorý celý v stanovenej lehote uhradil. Keďže preddavok na poplatok prevyšuje sumu skutočných nákladov na poplatníka, vzniká kladný rozdiel na poplatku a obec použije tento rozdiel (65 € - 60,16 € = 4,84 €) na úhradu preddavku na poplatok v bežnom zdaňovacom období.

Poznámka

Pri zúčtovaní preddavku na poplatok v prípade záporného rozdielu na poplatku sa postupuje obdobne ako v príklade č. 4.

4. diel Vyrubenie a splatnosť poplatku a preddavku na poplatok (§ 81)

- (27) Vyrubovanie poplatku a jeho splatnosť upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. v § 81. Ods. 1 uvedeného ustanovenia upravuje vyrubenie paušálneho poplatku a poplatku za nevážený množstvový zber. Obec uvedené poplatky vyrubuje každoročne rozhodnutím na celé zdaňovacie obdobie. Poplatok je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Pri neváženom množstvomom zbere komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov alebo neváženom množstvomom zbere komunálnych odpadov môže obec okrem možnosti vyrubenia poplatku rozhodnutím, určiť aj iný spôsob a lehotu zaplatenia poplatku ustanoveným vo všeobecne záväznom nariadení.
- (28) Ods. 2 uvedeného ustanovenia upravuje vyrubenie preddavku na poplatok za vážený množstvový zber komunálneho odpadu a spôsob jeho zúčtovania so skutočnými nákladmi obce na zber a likvidáciu odpadu a nárokmi na zníženie alebo odpustenie poplatku. Obec podľa uvedeného ustanovenia vyrubuje preddavok na poplatok každoročne rozhodnutím na celé zdaňovacie obdobie, pričom sa použije sadzba preddavku na poplatok platná na príslušné zdaňovacie obdobie a zohľadnia sa skutočnosti rozhodujúce pre zníženie alebo odpustenie poplatku platné k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. V prípade, ak má oprávnenie užívať nehnuteľnosť alebo užíva nehnuteľnosť viacerí poplatníci a nemajú určeného zástupcu, obec vyrubí preddavok na poplatok každému z nich do výšky ich podielu na preddavku na poplatok z celkového počtu poplatníkov užívajúcich zbernú nádobu priradenú k určitej nehnuteľnosti. Obec môže v tomto rozhodnutí zúčtovať rozdiel medzi skutočnými nákladmi obce na činnosti nakladania s odpadom prepočítanými na poplatníka za predchádzajúce zdaňovacie obdobie.
- (29) Zúčtovanie preddavku na poplatok obec vykoná najneskôr do dvoch rokov od skončenia zdaňovacieho obdobia, za ktorý sa poplatok zúčtuje. Ak vznikne záporný rozdiel na poplatku, obec vyrubí záporný rozdiel na poplatku rozhodnutím spolu s preddavkom na poplatok na bežné zdaňovacie obdobie. Vyrubený preddavok na poplatok spolu so záporným rozdielom na poplatku po zúčtovaní preddavku na poplatok sú splatné do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Ak sa poplatníci dohodnú, obec vyrubí preddavok na poplatok a zúčtuje preddavok na poplatok rozhodnutím za všetkých poplatníkov v celkovej sume zástupcovi alebo správcovi určenému spoluvlastníkmi.

- (30) Uvedený § 81 zákona č. 582/2004 Z. z. ďalej upravuje postup obce pri vzniku a zániku poplatkovej povinnosti počas zdaňovacieho obdobia. Pri vzniku poplatkovej povinnosti v priebehu zdaňovacieho obdobia obec vyrubí pomernú časť poplatku alebo preddavku na poplatok rozhodnutím, začínajúc dňom vzniku poplatkovej povinnosti až do konca príslušného zdaňovacieho obdobia. Ak poplatková povinnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia zanikla a poplatník oznámi zánik poplatkovej povinnosti, nie je po zániku poplatkovej povinnosti povinný platiť preddavok na poplatok. V danom prípade obec vykoná zúčtovanie preddavku na poplatok podľa § 81 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. najskôr po skončení zdaňovacieho obdobia. Ak poplatníkovi, ktorému zanikne poplatková povinnosť, vznikne po zúčtovaní preddavku na poplatok kladný rozdiel na poplatku, obec kladný rozdiel na poplatku vráti v lehote do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a postup podľa § 98a ods. 4 neuplatní.
- (31) Obec taktiež môže určiť platenie poplatku v splátkach a platenie preddavku na poplatok po zohľadnení kladného alebo záporného rozdielu na poplatku v najmenej dvoch rovnomerných sumách, ktorých splatnosť určí obec v rozhodnutí, ktorým sa preddavok na poplatok vyrubuje.

5. diel Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. novembra 2022 (§ 104n)

- (32) Prechodné ustanovenie § 104n zákona č. 582/2004 Z. z. upravuje postup správcu dane podľa doterajšieho znenia zákona a pri úpravách účinným od 1. novembra 2022. Podľa ods. 1 uvedeného ustanovenia ak poplatková povinnosť k poplatku a oznamovacia povinnosť vzniknú do 31. decembra 2022, postupuje sa podľa predpisov účinných do 31. októbra 2022.
- (33) Preddavok na poplatok obec vyrubí prvýkrát v zdaňovacom období nasledujúcom po 31. októbri 2022, t. j. v zdaňovacom období 2023, ak vážený množstvový zber komunálneho odpadu zavedie na svojom území vo všeobecne záväznom nariadení s účinnosťou od 1. januára 2023.

Príklad č. 7

Obec vyrubila na zdaňovacie obdobie 2022 poplatníkovi poplatok, proti ktorému sa odvolal, odvolací orgán zrušil rozhodnutie a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie až v roku 2023. Ako bude obec postupovať v ďalšom konaní?

Pretože poplatková povinnosť vznikla poplatníkovi v zdaňovacom období 2022, v ďalšom konaní obec postupuje pri vyrubení poplatku podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona účinného do 30. októbra 2022.

Vypracoval: Odbor daňovej metodiky
Apríl 2023